

Een terugblik op het televisiekijken een kwart eeuw geleden.

Recentelijk werd bekend dat de hedendaagse jeugd meer en meer het televisiekijken de rug toekeert en de informatie bekijkt via het grootse aanbod via internet. Wees ook eerlijk er is gewoon een overaanbod aan programma's via vele tientallen televisiekanalen die via de kabel kunnen worden ontvangen, laat staan de honderden die kunnen worden bekeken door ontvangst via satellietzschotels. Dan maar te zwijgen over het grote aantal pretentieloze programma's, dat voorbijkomt.

Dan was ook het aanbod ruim een kwart eeuw geleden, in maart 1987, totaal anders. In de periode tussen 9 tot en met 22 maart werd er, in opdracht de dienst Kijk- en Luisteronderzoek van de NOS, de Nederlandse Omroepstichting, een meting gehouden door medewerkers van het Bureau Intomart BV uit Hilversum, van de kijkdichtheid voor Nederlandse en buitenlandse televisiestations. De metingen werden steekproefsgewijs uitgevoerd in de leeftijdscategorie van drie jaar en ouder, terwijl er ook deel metingen werden verricht onder personen van 12 jaar en ouder; personen van 12 jaar en ouder die Sky Channel konden ontvangen; personen van 12 jaar en ouder die Super Channel konden ontvangen en de groep 'kinderen van 3 tot en met 12 jaar.

En uiteraard was het verdere aanbod, waar wij Nederlanders in 1987 naar konden kijken, beperkt. De in de meting betrokken televisiestations waren Nederland 1, Nederland 2, BRT 1 en BRT 2, Duitsland 1 en 2, Duitsland 3 WDR en Duitsland 3 NDR en verder nog BBC1 en BBC2. In voornoemde periode werden er ruim 1400 mensen ondervraagd waarvan 1227 er ouder dan 12 jaar waren en 187 vielen in de categorie tussen 3 en 12 jaar. Daarbij stond 1% kijkdichtheid destijds voor 121.000 personen van 12 jaar en ouder en

respectievelijk 17.000 personen van 3 tot en met 11 jaar die Sky Channel respectievelijk Super Channel konden ontvangen overeen met respectievelijk 66.000 en 50.000 personen in deze leeftijdscategorie.

Uit de uitkomsten van de steekproeven onder personen van 12 jaar en ouder werd ondermeer duidelijk de gemiddelde kijkdichtheid per etmaal per televisiestation en wel op landelijke basis. Nederland 1 had een kijkdichtheid van 13%, Nederland 2 9% en alle andere stations rond de 1%. Ook meldde men in het rapport dat de kijkdichtheid ten opzichte van een gelijksoortig onderzoek in maart 1986 enigszins was gedaald. Een ander staatje gaf aan hoeveel minuten er landelijk gemiddeld werd gekeken naar de stations. We noemen Nederland 1 met 76 minuten, Nederland 2 met 39 minuten en Duitsland 2 met gemiddeld 6 minuten. Alle andere stations scoorden 3 of minder dan drie minuten, behalve Sky Channel dat 5 minuten kreeg toegewezen. De stijging ten opzichte van 1985 had vooral te maken met het gegeven dat in het ontvangstgebied het programma van Music Box op 30 januari 1987 definitief was verdwenen als zelfstandig station en werd opgenomen in de programmering van Super Channel.

Sky Channel bereikte vooral de kinderen tussen 3 en 12 jaar en had daar een gemiddeld bereik van liefst 26% binnen haar ontvangstgebied, terwijl landelijk gezien dit percentage op 14 lag. De gemiddelde kijktijd lag op 16 min. Vergeleken met het onderzoek van maart 1986 was dit meer dan een verdubbeling daar in dat jaar het aantal op 7 minuten lag. Vooral Nederland 1 was in deze leeftijdsgroep de dupe want men liep van 56 naar 48 minuten terug.

Ook was er een kwart eeuw geleden een heel duidelijk verschil als het ging om de ontvangstmogelijkheden. De volgende percentage werden destijds gemeten in de leeftijdsgroep van 12 jaar en ouder. Nederland 1 en 2 hadden bijna een landelijk bereik en haalden 98%. Duitsland 1 haalde 86%, Duitsland 2 84%, Duitsland 3 WDR 72%, BRT

1 en/of 2 63%, Sky Channel 55%, Super Channel 42%, Duitsland 3 NDR 24% evenals de BBC1 en tenslotte haalde BBC2 een ontvangstmogelijkheid in Nederland van 23%.

Voor Nederland 1 en Nederland 2 werd 's avonds tussen half 7 en middernacht bij degenen van de leeftijdscategorie 12 jaar en ouder met thuis de mogelijkheid tot ontvangst van Sky Channel een kijkdichtheid van respectievelijk 18% en 11% gemeten. Voor Sky Channel was dit afgerond 2% en voor Duitsland 1 en 2 evenals voor BRT 1 en BRT 2 ieder ongeveer 1%, terwijl andere te ontvangen stations onder de 1% bleven hangen. De kijkdichtheid van Nederland 1 was in het jaar 1986 in het gelijksoortige onderzoek nog 22%. Ook werd er gekeken naar dezelfde groep die de mogelijkheid had tot ontvangst van Super Channel. Daarbij kwam het ongeveer tot dezelfde resultaten dan voor diegene die thuisontvangst had van het signaal van Sky Channel.

In de gemeten periode van de maand maart 1987 werd er ook gekeken naar de programma's die de hoogste kijkdichtheid scoorden. In Nederland haalde een aflevering van de toen zeer populaire serie 'Zeg ns Aaa' liefst 52% gevolgd door 'Ep oorklepshow' met 49% met op de derde plek een aflevering van 'North and South', die 46% haalde. Als we kijken naar de programma's die werden uitgestraald door de in ons land te ontvangen buitenlandse televisiestations dan scoorde het programma 'A man called horse' (Sky Channel) het hoogst met 7%, hoewel een aflevering van 'Dallas' (BRT) hetzelfde percentage scoorde. Op een gedeelde derde en vierde plaats, met elk 6%, volgden: 'Hardcore' een speelfilm van de BRT2 en 'Champion Wrestling' van Sky Television.

In de leeftijdsgroep van kinderen tussen 3 en 11 jaar werd er vooral naar Sky Channel gekeken op tijden dat de Nederlandse publieke omroepen ofwel geen kinderprogramma's aanboden dan wel geheel niet in de lucht waren. De drie meest bekeken programma's van Sky Channel gedurende de metingsperiode waren de 'D.J. Katshow',

'Batman' en 'Fun Factory'. Afsluitend kan worden opgemerkt dat ons televisielandschap in de afgelopen 25 jaar ongelofelijk is geëxplodeerd en dat vergelijkende onderzoeken als deze ook totaal uit de tijd zijn.

Hans Knot

